

## De Kortsnavelboomkruiper (*Certhia familiaris* Linnaeus), „nieuw” voor Nederland

door

O. DE BRUIJN

(*Certhia familiaris*, new to the Dutch list)

Op 29 december 1967 maakte ik in gezelschap van de heer A. D. Veenendaal een inventarisatietocht door de Bergherbossen nabij Zeddam. Tijdens de twee uur durende wandeling noteerden wij op meer dan twintig plaatsen de aanwezigheid van één of meer Boomkruipers (*Certhia brachydactyla*): een voor tijd en plaats uitzonderlijk groot aantal. In het merendeel van de gevallen werden de Boomkruipers — zoals gewoonlijk in de vroege winter — slechts opgemerkt dank zij hun karakteristieke „di-di-dideroët” zang.

Op een gegeven ogenblik werd ons beider aandacht tegelijkertijd getrokken door een ons volkomen onbekende zang: een zachte, doch heldere strofe, bestaande uit een langzaam aanvangende, spoedig versnelde, aflopende serie van parelende tonen. Het geheel hield het midden tussen een zeer zachte Fluitierzang en de zang van een Goudhaantje, en zou omschreven kunnen worden als „een watervalletje van kristalheldere nootjes”.

Tot onze verrassing bleek ook deze zang afkomstig te zijn van „een” boomkruiper: een exemplaar uit een geïsoleerd troepje van drie. De hoogst kenmerkende en regelmatig herhaalde zang kon tegelijkertijd vergeleken worden met de karakteristieke zang van een in de omgeving zingende Boomkruiper (*C. brachydactyla*): had de laatste niet alleen letterlijk veel minder noten op zijn zang, zo was er evenmin enige gelijkenis tussen de serie horden-de fluittonen van *C. brachydactyla* en de hierboven geschetste klankkleur van de vrij lange, aflopende strofe van voornoemde boomkruiper.

Op een gegeven ogenblik slaagden wij er in dit exemplaar, terwijl het op ongeveer 12 meter afstand van ons fourageerde, in onze kijkers ( $7 \times 50$ ,  $12 \times 60$ ) te krijgen op het moment, dat het zijn opmerkelijke zang produceerde: de boomkruiper bleek gekenmerkt te zijn door een geheel zilverwitte onderzijde zonder een spoor van bruin op de flanken.

Dit kenmerk, in combinatie met de hierboven beschreven zang maakte het niet moeilijk de vogel uiteindelijk als een Kortsnavelboomkruiper te determineren. Onder de vrij zwakke belichting bleek het niet mogelijk een betrouwbare indruk te verkrijgen van de kleur en de tekening van kop, rug en stuit: een discussie over de subspecificiteit van de waargenomen Kortsnavelboomkruiper lijkt ons dan ook weinig zinvol. Evenmin durven wij een uitspraak te doen over de identiteit van de beide boomkruipertjes, die het zingende exemplaar vergezelden.

De westelijke verspreidingsgrens van de continentale rassen van *Certhia familiaris* is slechts weinig beoosten Nederland gelegen (Voous, 1960). Het

behoeft dan ook weinig verwondering te wekken, dat in het verleden reeds meermalen melding gemaakt is van het mogelijk voorkomen van Kortsnavelboomkruipers in ons land; een samenvatting hiervan kan men vinden in het artikel van Waldeck (1962). Het verheugt ons te kunnen berichten, dat op grond van bovenstaande waarneming de Commissie voor de Nederlandse Avifauna inmiddels besloten heeft de soort definitief in de Nederlandse lijst op te nemen.

#### SUMMARY:

*Certhia familiaris*, new to the Dutch list.

On 29 December 1967 a singing Treecreeper of the species *Certhia familiaris* was observed near Zeddam (in the eastern part of the province of Gelderland). This species is new to the Dutch list.

#### LITERATUUR:

Voous, K. H. (1960): Atlas van de Europese vogels.

Waldeck, K. (1962): Over het voorkomen van de Kortsnavelboomkruiper (*Certhia familiaris*) in Nederland. *Limosa* 35: 223.